

Právo, 19. 4. 2016

Endoprotéza – neviditelný pomocník

Bolí vás až nesnesitelně některý z kloubů v těle? Pak nechte sami. Onemocněním pohybového aparátu trpí přibližně 12 procent populace. Lékaři dovedou v současnosti vyměnit všechny klouby v těle pomocí tzv. endoprotéz. Nejčastěji jsou nahrazovány kyčle a kolena, ale možné jsou i endoprotézy lokte, ramene, článků prstů či sanice čelisti.

„Pacientovi můžeme voperovat buď jen částečnou, nebo totální endoprotézu.“ uvádí MUDr. Vladislav Hospodár, pri-

Mnoha lidem vydrží totální náhrada kloubu celý život, jiným méně než rok

mář oddělení Ortopedie a jednotky totálních endoprotéz Rehabilitační kliniky Malvazinky v Praze, kterou provozuje společnost VAMED Mediterra.

Dodává, že zatímco při částečné se nahrazuje jen poškozená část, při totální endoprotéze se nahradí všechny kloubní plochy. „Pokud je nutná například totální endoprotéza kolenního kloubu, neznamená to, že by se nahradilo celé koleno, ale pouze povrch kloubu a kloubní chrupavka. Při zákroku se tak odstraní jen malá část kosti s tím, že vazy, šlachy i svaly zůstanou zachovány.“ říká doktor Hospodár.

Nejčastěji se nahrazuje kyčel

Totální endoprotéza kyčelního kloubu je nejčastěji používaný druh endoprotéz. Kyčelní kloub je velice důležitý a hodně zatěžovaný a vyžaduje zvýšenou pozornost. Tento párový kloub je po kolenním kloubu druhým největším kloubem v našem těle a závisí na něm pohyb organismu.

Jen v České republice je ročně implantováno více než osm tisíc těchto kloubních náhrad. Zároveň se neustále zlepšuje ma-

MUDr. Vladislav Hospodár

Ilustrace: foto archiv Mediterra

teriál, ze kterého jsou vyrobeny. Souvisí to s tím, že operujeme stále mladší pacienty a ti potřebují, aby jim nové klouby vydržely co nejdéle.“ doplňuje MUDr. Vladislav Hospodár.

Důvody výměny

V posledních letech dochází k velkému rozvoji této operační metody a rozšiřuje se i škála kloubních postižení, která lze řešit náhradou kloubu. Přesto bývá endoprotéza až poslední možností, jak řešit pacientovy pohybové potíže spojené s velkými bolestmi. Lékař doporučuje endoprotézu až po vyčerpání kon-

Nejčastější důvody k voperování endoprotézy

- artrózy (degenerativní onemocnění kloubu)
- revmatoidní artritidy (zánět kloubu vedoucí k jeho deformaci)
- pouřazové stavy a některé typy zlomenin
- vrozené vady
- nádorové (obvykle metastatické) postižení kosti
- výměna uvolněné endoprotézy za novou

zervativní terapie, která zahrnuje léčbu léky, rehabilitaci, úpravu životního stylu, fyzikální terapii a balneoterapii.

„Bezprostředně po operaci č-

ká pacienta náročná rehabilitace. Po ní by ale měl být schopný věnovat se všem aktivitám včetně sportu. Endoprotézu by ovšem neměl přetěžovat.“ uklidňuje

Kdy vše začalo

První totální endoprotéza kyčelního kloubu byla aplikována v klinické praxi v roce 1938.

Totální endoprotéza kolenního kloubu byla do praxe uvedena v 80. letech 19. století po úspěšném rozvoji totálních endoprotéz kyčelního kloubu.

V České republice se ročně provede 12 tisíc endoprotéz kolene a osm tisíc kyčle.

pedu, mohou být přidávány i jiné druhy terapie. Přibližně po čtyřech až šesti týdnech od operace může být operovaná končetina plně zatěžována.“ informuje Hospodár.

Náhrada na jeden rok i na celý život

Jak dlouho bude náhrada pacientovi sloužit, záleží ale na několika faktorech. Klíčové je, jak často je náhrada používána a při jakých aktivitách. Závisí však i například na tom, kolik pacient váží nebo zda chodí na pravidelné kontroly a udržuje se v dobré fyzické kondici. Mnoha lidem vydrží totální náhrada celý život, jiným méně než rok.

Náhrady jsou konstruovány tak, aby ulevily od bolesti a umožnily stání, sezení, chůzi a jiné běžné denní aktivity. Pacienti však mohou s náhradami i sportovat, osvědčily se při golfu, jízdě na kole a při plavání. V případě, že se náhrada opotřebuje nebo poškodí, je možno implantovat další náhradu.

Totální endoprotézy jsou od toho, aby nám zkvalitňovaly život a navracely pacienty zpět do plnohodnotného a radostného života. „Pro mnoho lidí, kterým každý pohyb způsobuje nepředstavitelné bolesti, znamená možnost náhrady kloubu často jediný způsob návratu zpět do života bez bolestí a bez významného pohybového omezení.“ uzavírá MUDr. Vladislav Hospodár.

Stranu připravil Václav Pergl